

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM
PONUDOM "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE
I
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2017.**

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
“RAIFFEISEN BALANCE” SARAJEVO
NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE**

**I
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. DECEMBRA 2017.**

Sadržaj

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	4
Izvještaj o finansijskom položaju	5
Izvještaj o novčanim tokovima	6
Izvještaj o promjenama na neto imovini	7
Napomene uz finansijske izvještaje	8 – 27
Prilog 1 – Pregled kretanja vrijednosti imovine Fonda	28
Prilog 2 – Set obrazaca za izvještavanje Komisiji za vrijednosne papire u Federaciji Bosne i Hercegovine	29
Prilog 3 – Izvještaj Uprave Društva sa obrazloženjem poslovnih rezultata Fonda, promjena u portfoliju i planirane strategije ulaganja u nastupajućem periodu	

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava „Raiffeisen Invest“ društva za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo je odgovorna da se za svaku finansijsku godinu pripreme finansijski izvještaji u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, Zakonom o Investicionim Fondovima, te ostalim podzakonskim aktima koje je izdala Komisija za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Otvorenom investicionom fondu sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ (u daljnjem tekstu „Fond“), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Fonda. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Fonda, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo

Lejla Baljević Ramović, Direktor

Alma Sarić, Izvršni direktor

Zmaja od Bosne bb
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

16. januar 2018. godine

Upravi i udjelničarima Otvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ Sarajevo

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ (u daljnjem tekstu: "Fond") prikazanih na stranicama od 4. do 27., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima i izvještaja o promjenama na neto imovini za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2017. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u *paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Fonda.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Fond prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identifikuju tokom naše revizije.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

Nihad Fejzić, direktor i ovlaštenu revizor

Dražen Branković, ovlaštenu revizor

Sarajevo, 16. januara 2018. godine

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM "RAIFFEISEN
BALANCE" SARAJEVO
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

	Napomena	2017. KM 000	2016. KM 000
Poslovni prihodi	3	189	108
Poslovni rashodi	4	(212)	(103)
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK		(23)	5
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		(23)	5
Porez na dobit		-	-
REALIZOVANI (GUBITAK)/DOBITAK POSILIJE OPOREZIVANJA		(23)	5
Nerealizovani dobici	5	79	95
POVEĆANJE NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		56	100
Ostala sveobuhvatna dobit			
	Napomena	2017. KM 000	2016. KM 000
Povećanje/(smanjenje) po osnovu ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	-	7	(4)
UKUPNO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT		7	(4)
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA GODINU		63	96

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
 NA DAN 31. DECEMBRA 2017. GODINE**

	Napomena	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
AKTIVA			
Novac i novčani ekvivalenti	6	954	77
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	7	3.292	1.560
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	8	165	158
Finansijska imovina u posjedu do dospjeća	9	773	603
Ostala potraživanja	10	76	17
UKUPNA AKTIVA		5.260	2.415
PASIVA			
<i>Obaveze</i>			
Obaveze po osnovu tekućeg poslovanja	12	27	12
Ukupno obaveze		27	12
<i>Neto imovina</i>			
Udjeli		4.709	1.942
Neraspoređena dobit		507	451
Revalorizacione rezerve		17	10
Neto imovina Fonda	11	5.233	2.403
UKUPNA PASIVA		5.260	2.415
Dodatne informacije			
Broj udjela		41.482,6495	19.278,7798
Neto vrijednost imovine po udjelu		126,1482	124,6425
Prosječna godišnja neto vrijednost imovine		3.861.960,91	2.709.307,11
Prosječni broj udjela		30.968,5708	22.598,4658
Prosječna godišnja neto vrijednost imovine po udjelu		124,6393	120,1963

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisale za i u ime Društva dana 16. januara 2018. godine:

Lejla Baljević Ramović

Alma Sarić

Direktor

Izvršni direktor

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017**

	2017. KM 000	2016. KM 000
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu prodaje ulaganja	873	942
Prilivi po osnovu dividendi	10	9
Prilivi po osnovu kamata	47	47
Ostali prilivi od operativne aktivnosti	5.029	1.214
Ukupno prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.959	2.212
Odlivi po osnovu ulaganja u vrijednosne papire	(2.654)	(496)
Odlivi po osnovu ostalih ulaganja	(2.583)	(840)
Odlivi po osnovu naknada društvu za upravljanje	(91)	(68)
Odlivi po osnovu troškova kupovine i prodaje VP	-	(1)
Odlivi po osnovu troškova banke depozitara	(18)	(15)
Odlivi po osnovu ostalih rashoda iz operativne djelatnosti	(2.523)	(348)
Ukupno odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(7.869)	(1.768)
Neto novčani (odlivi)/prilivi iz poslovne aktivnosti	(1.910)	444
FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine po osnovu izdavanja udjela	3.996	939
Odlivi gotovine po osnovu otkupa udjela	(1.210)	(1.314)
Neto novčani prilivi/(odlivi) iz finansijskih aktivnosti	2.786	(375)
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	1	-
NETO POVEĆANJE NOVCA	877	69
Novčana sredstva na početku perioda	77	8
Novčana sredstva na kraju perioda	954	77

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA NETO IMOVINI
 ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017**

	Udjeli KM 000	Neraspoređena dobit KM 000	Revalorizacione rezerve KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2015.	2.324	351	14	2.689
Povećanje po osnovu izdatih udjela	935	-	-	935
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(1.317)	-	-	(1.317)
Dobitak za godinu	-	100	-	100
Smanjenje revalorizacionih rezervi	-	-	(4)	(4)
Stanje 31. decembra 2016.	1.942	451	10	2.403
Povećanje po osnovu izdatih udjela	3.991	-	-	3.991
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(1.224)	-	-	(1.224)
Dobitak za godinu	-	56	-	56
Povećanje revalorizacionih rezervi	-	-	7	7
Stanje 31. decembra 2017.	4.709	507	17	5.233

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ Sarajevo je posebna imovina bez svojstva pravnog lica, koju je uz dozvolu Komisije za vrijednosne papire FBiH (u daljem tekstu „Komisija“) osnovalo „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu „Društvo“). Dozvola za osnivanje Fonda izdata je Rješenjem broj 05/3-19-13/13 dana 10. januara 2013. godine, a dozvola za upravljanje Fondom izdata je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH dana 10. januara 2013. godine pod brojem 05/3-19-11/13. Banka depozitar je Sberbank BH d.d. Sarajevo (prethodno Volksbank BH d.d. Sarajevo).

Sjedište Fonda je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne bb.

Finansijski izvještaji su iskazani u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilnoj marki (KM), koja je fiksno vezana za Euro (EUR 1 = 1,95583 KM).

Osnovna djelatnost

Fond je osnovan sa ciljem prikupljanja novčanih sredstava javnom ponudom udjela u Fondu, čija se sredstva ulažu u skladu sa odredbama Zakona o investicionim fondovima, i čiji vlasnici imaju pravo, pored prava na srazmjeran udio u dobiti fonda, u svako doba zahtijevati isplatu udjela i na taj način istupiti iz Fonda.

Fond je osnovan u skladu sa odlukom Nadzornog odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, na neodređeno vrijeme, sa mogućnosti prestanka poslovanja isključivo u slučajevima u skladu sa Zakonom, Statutom i Prospektom Fonda. U skladu sa Odlukom Nadzornog Odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, te Rješnjem Komisije, ponuđena je javna emisija udjela u Fond sa pojedinačnom vrijednošću od 100 KM po udjelu, te sa ukupnom nominalnom vrijednošću emisije od 1.000.000 KM. Javna ponuda je objavljena 15. oktobra 2012. godine sa rokom trajanja do 31. decembra 2012. godine, te sa uspješnosti emisije u iznosu od 1.000.000 KM vrijednosti uplaćenih udjela. U skladu sa izvještajem Banke depozitara o broju kupljenih udjela Fonda broj 550-23/13/TK od 7. januara 2013. godine, broj ukupno kupljenih od ponuđenih udjela iznosio je 10.541,15 po nominalnoj vrijednosti od 100,00 KM po udjelu, što je ukupno predstavljalo 1.054.115,00 KM vrijednosti udjela na dan 7. januara 2013. godine.

U skladu sa Prospektom i Statutom Fonda, investicijski cilj Fonda je ostvarivanje visokih prinosa na duži rok kroz ulaganje imovine Fonda pretežno u dionice i obveznice inostranih izdatelja. S obzirom na investicijski cilj Fond je mješoviti fond koji investira svoju imovinu u različite klase imovine, s tim da udio pojedine klase imovine ne smije prelaziti 60% neto imovine Fonda.

Imovina Fonda ulaže se u sljedeće finansijske instrumente:

- obveznice, instrumente tržišta novca, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u finansijske instrumente s fiksnim prinosom, u Bosni i Hercegovini (FBiH i RS), u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama Evropske unije (države članice), te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;
- dionice i prava na dionice, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u dionice u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;
- investicijske fondove u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim članicama OECD-a, do 30% neto imovine Fonda;
- depozite u finansijskim institucijama i novac na računima Fonda, do 30% neto imovine Fonda;
- repo ugovore o prodaji i ponovnoj kupovini s gore navedenim instrumentima, do 30% neto imovine Fonda.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
“RAIFFEISEN BALANCE” SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST (NASTAVAK)

Osnovna djelatnost (nastavak)

Fond može ulagati više od 35% neto imovine Fonda u finansijske instrumente čiji je izdavatelj država BiH i entiteti FBiH i Republika Srpska, druge zemlje članice CEFTA-e i bilo koja država članica Evropske unije.

Prilikom ulaganja u udjele investicijskih fondova Društvo će voditi računa da nivo zaštite investitora i obaveza izvještavanja i informiranja investitora u takve fondove bude najmanje jednaka zahtjevima propisanim Zakonom, naročito u pogledu ograničenja ulaganja, te da su takvi investicijski fondovi ovlašteni od Komisije ili odgovarajućih nadležnih organa u državi članici ili državi koja nije članica Evropske unije, te da je prospektom ili statutom fonda u čije se udjele ulaže predviđeno da najviše 10% imovine fonda može biti uloženo u dionice ili udjele drugih fondova. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova, naknada za upravljanje koja se naplaćuje na teret imovine tih fondova ne smije biti veća od 3,5% neto imovine godišnje. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova kojima direktno ili indirektno upravlja isto društvo za upravljanje, ili kojima upravlja drugo društvo s kojim je to društvo povezano zajedničkom upravom ili vladajućim uticajem, ili direktnim ili neizravnim međusobnim vlasničkim udjelom na takva se ulaganja Fondu ne smije naplatiti ulazna ili izlazna naknada.

Ulaganje u termenske i opcijske ugovore, prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca sa ugrađenim izvedenicama i druge finansijske izvedenice može se koristiti u svrhu zaštite imovine Fonda i u svrhu postizanja investicijskih ciljeva Fonda, odnosno povećanja prinosa i smanjenja troškova Fonda. Korištenjem finansijskih izvedenica neće se mijenjati investicijska strategija, niti povećavati izloženost rizicima iznad onih definisanih Prospektom, Statutom Fonda i Zakonom. Ukupna izloženost Fonda prema finansijskim izvedenicama ni u kom slučaju ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Društvo će investirati imovinu Fonda u vrijednosne papire i na tržišta na kojima će, prema procjeni Društva, ostvariti najbolji prinos, pri čemu će se pored navedenih ograničenja ulaganja utvrđenih Prospektom, pridržavati i ograničenja ulaganja utvrđenih Zakonom i podzakonskim aktima. U slučaju prekoračenja ograničenja ulaganja koja su posljedica kretanja cijena na tržištu, Društvo nastojeći sačuvati interese investitora, dužno je uskladiti ulaganje Fonda u razumnom vremenskom periodu, nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

Banka depozitar vodi računa da je izračun neto vrijednosti pojedine dionice ili udjela u Fondu obavljen u skladu sa Zakonom, mjerodavnim propisima i prospektom. Izračun vrijednosti udjela Fonda se svakodnevno objavljuje na web-stranici Društva.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

2.1 Osnova za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenom praksom koja je propisana i odobrena Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/98, 36/99 i 33/04, 85/08). Ova praksa se temelji na pravnom okviru za finansijsko izvještavanje uključujući Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 83/09), računovodstvene standarde koji su usvojeni u Federaciji Bosne i Hercegovine i objavljeni od strane Udruge računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine (na temelju odobrenja Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine), kontnom planu i službenim predlošcima za finansijske izvještaje koji su izdati od strane Federalnog ministarstva finansija ("Službene novine Federacije BiH", broj: 82/10).

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu historijskog troška, izuzev finansijskih instrumenata koji su vrednovani u skladu sa odredbama „Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda“ i „Zakona o investicijskim fondovima Federacije Bosne i Hercegovine“.

Priloženi finansijski izvještaji su pripremljeni po principu trajnosti poslovanja, koji pretpostavlja realizaciju imovine i zadovoljenje obaveza u svakodnevnom poslovanja.

2.2 Opća načela

Načelo opreznosti

Načelo opreznosti podrazumijeva da se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo oni dobiti za koje je izvjesno da će biti naplaćeni, tj. da se prilikom procjene pozicija aktive primjenjuju najniže vrijednosti, a za pozicije pasive najviše vjerovatne vrijednosti, odnosno odmjeravanje troškova prema gore (naviše) i odmjeravanje prihoda prema dole (naniže). Procjene trebaju biti takve da neće rezultirati precjenjivanjem aktive, odnosno potcjenjivanjem pasive.

Načelo pojedinačne procjene

Načelo pojedinačne procjene podrazumijeva da se pozicije imovine i obaveza u pravilu procjenjuju pojedinačno.

Načelo prevage suštine nad formom

Načelo prevage suštine nad formom podrazumijeva da obuhvat i prezentacija poslovnih događaja treba biti u skladu sa njihovom suštinom i prirodom, a ne samo u zakonskom obliku.

Načelo značajnosti

Načelo značajnosti podrazumijeva da se u izvještajima objavljuju sve stavke koje mogu značajno utjecati na donošenje ispravnih prosudbi i odluka od strane korisnika izvještaja.

Načelo dosljednosti

Načelo dosljednosti podrazumijeva da se utvrđene računovodstvene politike kontinuirano primjenjuju iz godine u godinu, a izmjena računovodstvenih politika provodi se u slučaju kada nastupe nove okolnosti koje opravdavaju izmjenu i ako je ona u funkciji objektivnog i fer izvještavanja o stanju imovine ili obaveza i rezultatu poslovanja.

Prilikom primjene gore navedenih općih načela procjenjene pozicije u finansijskim izvještajima iskazuju se po metodi historijskog troška, odnosno prema fer vrijednosti. Iznimno od prethodnog u slučaju eventualnog porasta proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda u BiH iznad 100% kumulativno u toku tri uzastopne godine, nemonetarne stavke finansijskih izvještaja iskazane u domaćoj valuti koriguju se srazmjerno rastu navedenih cijena (prema objavi Zavoda za statistiku).

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.3 Klasifikacija imovine, obaveza i izvanbilansnih stavki po valuti

Stavke se po valuti evidentiraju u konvertibilnim markama, stranoj valuti i po valutnoj klauzuli. Devizne stavke se evidentiraju u izvornoj valuti. Podmirivanje potraživanja uz valutnu klauzulu ugovorno se vezuje uz srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine ili kurs definisan ugovorom. Podmirivanje obaveza uz valutnu klauzulu vezuje se uz srednji kurs Centralne banke BiH ili uz kurs definisan ugovorom.

2.4 Strane valute i iskazivanje kursnih razlika

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po kursu strane valute važećem na dan transakcije. Stavke aktive i pasive iskazane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu, usklađuju se s kretanjem srednjeg kursa CBBiH ili s kretanjem kursa sa kojim su ugovorno vezani. Za devizne pozicije čija valuta nije uvrštena na kursnoj listi CBBiH, za preračun se primjenjuju srednji kursevi nacionalnih središnjih banaka za euro, a vrijednosti izražene u eurima preračunavaju se u konvertibilne marke protuvrijednost po srednjem kursu CBBiH važećem za isti datum. Kursne razlike nastale zbog pretvaranja u KM priznaju se u računu dobiti i gubitka. Kursne razlike se obračunavaju na stanja potraživanja ili obaveza dnevno. Obračunsko razdoblje može biti i drugačije propisano ovisno o definiciji datuma izračunavanja cijene udjela.

Razlike između vrijednosti na početku i kraju obračunskog perioda evidentiraju se kao pozitivna ili negativna kursna razlika i uključuju se u bilans uspjeha perioda u bruto ili neto iznosu a ovisno o razradi stavki računa dobiti i gubitka. Prihodi ili rashodi proizašli iz obračuna kursnih razlika iskazuju se na kraju obračunskog perioda.

2.5 Događaji nastali nakon datuma bilansa

Događaji nastali nakon datuma bilansa jesu oni događaji, povoljni ili nepovoljni, koji se odvijaju između datuma bilansa i datuma kada su finansijski izvještaji odobreni za objavljivanje i koji mogu ukazati na potrebu korekcije imovine i obaveza, ili da ih treba objaviti. Korekcija imovine i obaveza se provodi za događaje nastale nakon datuma bilansa koji pružaju dodatne dokaze za procjenu iznosa koji se odnosi na postojeća stanja na datum bilansa u slučaju značajne promjene. Događaji nastali nakon datuma bilansa koji ne utiču na stanje imovine i obaveza, ali su od tolikog značaja da bi mogli utjecati na korisnika finansijskih izvještaja pri donošenju odluka, objavljuju se u bilješkama uz finansijske izvještaje.

2.6 Oporezivanje

Fond nije obveznik poreza na dobit u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i ostalim propisima u Federaciji Bosne i Hercegovine, obzirom da se ne radi o zasebnom pravnom licu.

2.7 Promjene računovodstvenih politika

Utvrđene računovodstvene politike dosljedno se primjenjuju iz godine u godinu, a mijenjaju se ukoliko dođe do:

- promjena uslovljenih zakonskim propisima uključujući promjene međunarodnih računovodstvenih standarda,
- nastupa novih poslovnih okolnosti, u kojima bi primjena pojedine postojeće računovodstvene politike otežavala objektivno iskazivanje finansijskog stanja i rezultata poslovanja Fondova.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.7 Promjene računovodstvenih politika (nastavak)

Ukoliko uslijed gore navedenih razloga dođe do promjene pojedine računovodstvene politike, ta se činjenica objavljuje u godišnjem izvještaju za godinu u kojoj je došlo do promjene, s tim da se u bilješkama uz izvještaj kvantificira odraz promijenjenih politika na rezultat poslovanja. Za potrebe izvještavanja usporedne informacije iz prethodnih izvještajnih perioda se prepravljaju u skladu sa novim računovodstvenim politikama osim u slučajevima kada se računovodstvene politike mijenjaju zbog uvođenja novih MRS-ova koji prepravljanje uporednih podataka izričito ne nalažu.

2.8 Prihodi i troškovi od kamata

Pod kamatama se podrazumijevaju svi prihodi, odnosno rashodi kojima je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivni bilansa, odnosno obaveza iskazana u pasivi bilansa, bez obzira obavlja li se obračun jednokratno ili na vremenskoj osnovi (periodično). Prihodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha, uzimajući u obzir efektivni prinos sredstva po kojem su kamate obračunate ili primjenjenu varijabilnu stopu. Prihod od kamata i rashod po kamatama uključuje amortizaciju diskonta ili premije, kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i iznosa po dospijeću koji je izračunat na bazi efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se neto sadašnja (diskontovana) vrijednost budućih očekivanih neto priliva/odliva izjednačava sa neto knjigovodstvenim iznosom finansijskog sredstva/obaveze.

Neto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva/obaveze jednaka je iznosu priliva/odliva po osnovu finansijskog sredstva/obaveze, umanjenom za sve naknade i prilive/odlive po osnovu tog sredstva/obaveze. Ovo izračunavanje treba sadržavati sve naknade i iznose plaćanja ili primanja između ugovorenih strana (transakcijske troškove). Ako je sredstvo djelomično otpisano do njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, prihod od kamata se priznaje na temelju kamatne stope koja je korištena za diskontiranje budućih novčanih tokova radi mjerenja nadoknadivog iznosa. U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, to je historijska efektivna kamatna stopa koja je korištena prije nego što je potraživanje postalo sumnjivo i sporno.

2.9 Troškovi od naknada i provizija

Troškove od naknada i provizija čine uglavnom naknade iz odnosa sa Društvom za upravljanje Fondovima, naknade depozitnoj banci i transakcijski troškovi iz upravljanja imovinom Fondova, te ostali troškovi naknada i poreza propisanih zakonskim aktima i podaktima. Troškovi upravljanja koji mogu teretiti imovinu Fonda priznaju se u visini stvarno nastalih troškova. Troškovi po naknadama evidentiraju se u bilansu uspjeha u periodu kada su nastali.

U slučaju likvidacije Fonda, Društvo nema pravo na naplatu provizije za upravljanje za godinu u kojoj je došlo do likvidacije Fonda.

2.10 Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi na temelju vlasničkih vrijednosnih papira priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku utvrđivanja prava na isplatu dividende i iskazuju se u ukupnom iznosu u imovini Fonda.

2.11 Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata kojima se trguje

Prihodi i rashodi ostvareni iz trgovanja vrijednosnim papirima svrstanih u portfolio finansijskih instrumenata namijenjenih trgovanju evidentiraju se u bilansu uspjeha perioda kada su ostvareni. Neto prihod od trgovanja uključuje gubitke i dobitke od kupoprodaje deviza te promjene u fer vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza koja se drže radi trgovanja. Po definiciji tu spadaju prihodi i rashodi od promjene fer vrijednosti derivativnih, odnosno terminkih instrumenata, a iskazuju se u neto iznosu.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.12 Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju

Neto dobit ili gubitak od finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju uključuju neto dobitke ili gubitke koji proizlaze iz prodaja i promjena u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju.

2.13 Prihodi i rashodi po rezervacijama

Prihodi ili rashodi proizašli temeljem obračuna umanjenja vrijednosti imovine priznaju se u bilansu uspjeha na kraju obračunskog perioda na koji se odnose.

2.14 Ostali prihodi i troškovi

U okviru ostalih prihoda i troškova uključuju se sve stavke koje nisu mogle biti uključene ili ne pripadaju niti jednoj od prethodno spomenutih kategorija prihoda i troškova. U okviru ostalih troškova Fonda uključuju se dozvoljeni troškovi Fonda i to:

- troškovi vođenja registra udjela, uključujući troškove izdavanja potvrda o transakciji ili stanju udjela, ako je to potrebno, te troškove isplate udjela u dobiti;
- troškovi godišnje revizije;
- troškovi izrade, štampanja i poštarine vezani uz polugodišnje i godišnje izvještaje vlasnicima udjela;
- sve propisane naknade u vezi sa izdavanjem odobrenja Fondu;
- porezi koje je Fond dužan platiti na svoju imovinu ili dobit;
- troškovi objave izmjena prospekta i drugih propisanih objava, te
- ostali troškovi određeni posebnim zakonima (troškovi Komisije za vrijednosne papire FBiH).

2.15 Razgraničavanje prihoda i troškova

Prihodi i troškovi koji se odnose na izvještajni obračunski period, a ugovorno dospijevaju na naplatu, odnosno plaćanje u narednom obračunskom periodu, razgraničavaju se na način da se u bilansu uspjeha izvještajnog perioda priznaje pripadajući dio.

2.16 Finansijska imovina

Pod finansijskom imovinom podrazumijeva se sredstvo koje je:

- novac;
- ugovorno pravo da se primi novac ili drugu finansijsku imovinu drugog društva;
- ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata s drugim društvima prema uslovima koji su potencijalno povoljniji;
- vlasnički instrumenti drugog društva;
- ugovor koji može biti podmiren vlasničkim instrumentima društava.

Klasifikacija finansijske imovine

Finansijska imovina raspoređuje se u pet osnovnih kategorija:

- finansijska imovina koja se drži radi trgovanja;
- finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha;
- zajmovi i potraživanja koje su kreirali Fondovi;
- ulaganja koja se drže do dospjeća;
- finansijska imovina koja je raspoloživa za prodaju.

Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja je ona imovina koja je stečena ili nastala uglavnom radi sticanja kratkoročne dobiti ili predstavlja derivativnu imovinu.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.16 Finansijska imovina (nastavak)

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha je imovina za koju je Društvo na početku priznavanja odredilo da se rezultati mjerenja ili priznavanja prikazuju kroz bilans uspjeha.

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim plaćanjima, a koja nije kotirana na aktivnom tržištu i koju Društvo nema namjeru prodati u kratkom roku (finansijska imovina koja se drži radi trgovanja) i koju Društvo kod inicijalnog priznavanja nije odredilo kao imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ili kao imovinu raspoloživu za prodaju.

Finansijska imovina koja se drži do dospjeća je nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjem i fiksnim dospjećem za koju postoji namjera i sposobnost držanja do dospjeća.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju je ona finansijska imovina koja ne spada ni u jednu od prethodno definisanih kategorija.

Priznavanje finansijske imovine

Sva finansijska imovina uključujući i derivativne instrumente priznaje se u bilansu u trenutku kada Fond postane dio obavezujućeg ugovora o finansijskoj imovini. Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te imovina raspoloživa za prodaju priznaju se u bilansu na datum trgovanja, odnosno na dan kada je Fond preuzeo obavezu kupovine ili prodaje imovine. Od tog datuma, u bilansu uspjeha, priznaju se svi dobiti ili gubici koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti imovine klasificirane kao imovina koja se drži radi trgovanja i imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, dok promjene u fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju se evidentiraju kroz kapital ukoliko nije došlo do trajnog umanjenja vrijednosti. Finansijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja u trenutku stjecanja knjiže se po neto kupovnoj vrijednosti.

Isknjižavanje i naknadno mjerenje finansijske imovine

Finansijska imovina se početno iskazuje po trošku nabave (sticanja), uključujući i transakcijske troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine. Trošak nabave predstavlja fer vrijednost sredstava danih za finansijsku imovinu ili primljenih za finansijsku obavezu. Izuzetak od navedenog je finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti, a čiji efekti se odražavaju na rezultate poslovanja Fonda, kojoj se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi.

Nakon početnog priznavanja, sva finansijska imovina koja se drži radi trgovanja, imovina s kojom se nema namjere trgovati u kraćem roku i sva imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti, osim one finansijske imovine koja ne kotira na aktivnom tržištu i čija fer vrijednost se ne može pouzdano izračunati. Vrijednost takve finansijske imovine iskazuje se po trošku, uključujući transakcijske troškove, umanjenom za amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Zajmovi i potraživanja, te sredstva koja se drže do dospjeća iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacioni trošak se računa metodom efektivne kamatne stope. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortizira se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Potraživanja s kratkoročnim dospjećem bez utvrđene kamatne stope naknadno se mjere po iznosu troška (nabave). Fer vrijednost derivativnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa priliva ili odliva koje bi fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum bilansa, uzimajući u obzir trenutne tržišne uslove i kreditni rizik ugovorne strane.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
“RAIFFEISEN BALANCE” SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.16 Finansijska imovina (nastavak)

Dobici i gubici vezani uz promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koji se drže radi trgovanja i imovine s kojom se nema namjere trgovati u kraćem roku priznaju se u bilansu uspjeha perioda dok dobiti i gubici vezani za promjenu fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se evidentiraju kroz kapital ukoliko nije došlo do trajnog umanjenja vrijednosti.

Gubitak od umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina se preispituje na datum bilansa, kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih dokaza za gubitak od umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoji takva indicija, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva. Nadoknadivi iznos ulaganja Fondova u vrijednosne papire koji se drže do dospelosti i potraživanja izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih primitaka i izdataka, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom vezanom uz imovinu.

Gubitak od umanjenja vrijednosti vezan uz vrijednosne papire ili potraživanja koji se drže do dospelosti oprihoduje se ukoliko se naknadno povećanje nadoknadive vrijednosti može objektivno povezati uz događaj koji se dogodio nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti. Prihod ne može preći vrijednost originalnog gubitka.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina se prestaje priznavati kad Fond prestane imati kontrolu nad ugovornim pravima vezanim uz tu imovinu, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada više ne postoji. Kada se prodaje imovina raspoloživa za prodaju i imovina koja se drži radi trgovanja, prestaje njihovo priznavanje i pripadajuća potraživanja od kupaca priznaju se na datum kada se donese odluka o prodaji. Sredstva koja se drže do dospelosti i dani zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati na dan gubitka kontrole nad njima.

Posebni finansijski instrumenti

Ulaganja u kratkoročne dužničke vrijednosne papire

Kratkoročni dužnički vrijednosni papiri izdatelja iz BiH klasificirani kao finansijska imovina po fer vrijednosti vrednuju se primjenom efektivne kamatne stope po prinosu do dospelosti relevantnom do trenutka nove transakcije u Fondu, iste serije ali različitog prinosa do dospelosti.

Ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire

Dužnički vrijednosni papiri se pri sticanju mogu klasificirati u bilo koju od četiri postojeće kategorije finansijske imovine, a ovisno o specifičnostima dužničkog vrijednosnog papira i u skladu sa prethodno navedenim kriterijima klasifikacije.

Dužnički vrijednosni papiri razvrstani kao finansijska imovina namijenjena trgovanju i raspoloživa za prodaju dnevno se usklađuju sa procijenjenom ili fer vrijednosti. Kod dužničkih vrijednosnih papira sa kojima se trguje na aktivnom tržištu u BiH fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na berzi, te prijavljenih institucionalnih transakcija, a zaokružuje se na četiri decimalna mjesta.

Za dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na inostranim, tj. tržištima Evropske unije i likvidnim tržištima zemalja OECD-a, fer vrijednost se izračunava po osnovu posljednje objavljene tržišne cijene tog vrijednosnog papira sa zvanične kursne liste berzanskog tržišta. U slučaju izostanka cijene na izvještaju/potvrdi ili izostanka izvještaja/potvrde o zaključenom trgovanju na dan vrednovanja, fer vrijednost stečenog dugoročnog dužničkog vrijednosnog papira se izračunava na osnovu posljednje cijene trgovanja prethodnih dana. Izuzetno, ukoliko 30 dana nisu ostvareni uslovi za vrednovanje dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira kako je gore navedeno, isti se vrednuju metodom efektivne kamatne stope, s tim da je početna vrijednost zadnja fer vrijednost tog vrijednosnog papira. Ponovnim aktiviranjem trgovine, dugoročni dužnički vrijednosni papiri ponovno se počinju vrednovati na temelju posljednje cijene trgovanja ostvarene na berzi/tržištu, a kako je opisano ranije.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.16 Finansijska imovina (nastavak)

Posebni finansijski instrumenti (nastavak)

Dužnički vrijednosni papiri koji su stečeni sa namjerom držanja do dospjeća iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizirani trošak se računa metodom efektivne kamatne stope. Diskonti i premije, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se na osnovu efektivne kamatne stope u prihode, odnosno rashode od kamata. U poslovnim knjigama odvojeno se evidentiraju glavnica, diskont ili premija, te pripadajuće kamate po pojedinom vrijednosnom papiru. Ukoliko kod portfolija dužničkih vrijednosnih papira koji se drže do dospjeća nema finansijskih izvora koji će omogućiti nastavak finansiranja finansijskog sredstva do dospjeća, ili više ne postoji pozitivna namjera držanja do dospjeća, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, svu finansijsku imovinu Fonda koja se drži do dospjeća, treba reklasificirati u kategoriju namijenjenu trgovanju, odnosno raspoloživu za prodaju prevrednovanu po fer vrijednosti. Razlika koja proizlazi između knjigovodstvenog iznosa ulaganja koje se reklasificira i fer vrijednosti iskazuje se u bilansu uspjeha perioda.

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire

U vlasničke vrijednosne papire ubrajamo dionice, udjele u fondovima, te druga prava. Vlasnički vrijednosni papiri se, s obzirom na svrhu, klasificiraju kao finansijska imovina koja se drži radi trgovanja ili finansijska imovina raspoloživa za prodaju. Vlasnički vrijednosni papiri razvrstani kao finansijska imovina namijenjena trgovanju i raspoloživa za prodaju dnevno se usklađuju s fer vrijednosti.

Za vlasničke vrijednosne papire koji kotiraju na aktivnom tržištu u FBiH fer vrijednost se utvrđuje temeljem prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na berzi te prijavljenih institucionalnih transakcija, a zaokružuje se na četiri decimalna mjesta.

Za vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na tržištima Evropske unije i likvidnim tržištima zemalja OECD-a, fer vrijednost se definiše na osnovu posljednje objavljene tržišne cijene sa zvanične kursne liste na matičnoj berzi emitenta ili berzi koja je definisana kao primarni izvor cijene tog vrijednosnog papira koji je uvršten na berzansko.

Za vlasničke vrijednosne papire kojima se trguje na tržištima izvan Evropske unije i zemalja OECD-a, fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira izračunava se na osnovu prosječne cijene tog vrijednosnog papira na berzanskom tržištu ostvarene na dan vrednovanja.

Dionice koje kotiraju na neaktivnom tržištu i kojima se nije trgovalo 90 dana vrednuju se tehnikama procjene koje su definirane Međunarodnim računovodstvenim standardom 39, i to primjenom procjenjene vrijednosti dobivene temeljem sektorske analize, primjenom cjenovnih multiplikatora usporedivih, suštinski sličnih vrijednosnih papira emitentata koji se bave srodnom djelatnošću, uzimajući u obzir sve relevantne pokazatelje poslovanja. Odluka o vrednovanju primjenom navedene tehnike procjene može se donijeti i ranije u slučaju značajnih ekonomskih i/ili tržišnih promjena, te nastupa izvanrednih okolnosti u vezi pojedinog vrijednosnog papira. Naknadna procjena vrijednosti navedenih dionica vrši se na mjesečnom nivou sve do trenutka ostvarenja uslova za vrednovanje temeljem čl. 9. Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda (sl. Novine FBiH 42/09).

Udjeli u drugim investicijskim fondovima vrednuju se po vrijednosti neto imovine po udjelu ili po dionici pripadnog fonda koja je objavljena odnosno važeća na dan vrednovanja.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.16 Finansijska imovina (nastavak)

Posebni finansijski instrumenti (nastavak)

Prodaja dijela portfolija određenog vlasničkog vrijednosnog papira evidentira se po prosječnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja. Pri prodaji ulaganja razlika između vrijednosti prodaje i knjigovodstvenog iznosa ulaganja priznaje se kao dobit, odnosno gubitak od prodaje i iskazuje u okviru pozicije realiziranih dobitaka i gubitaka od prodaje finansijske imovine kroz bilans uspjeha.

Terminske kupoprodaje, spot i repo transakcije

Terminske kupoprodaje (forward) dnevno se vrednuju po fer vrijednosti na način da se cijene zadnje ponude za kupovinu koje službeno kotiraju na finansijsko-informacijskom servisu primjenjuju za terminske prodaje, dok se službeno kotirane cijene zadnje ponude za prodaju primjenjuju za terminske kupovine. Devizne terminske transakcije dnevno se vrednuju po fer vrijednosti primjenom jedinstvene međubankarske referentne ponudbene kamatne stope za određenu valutu (Zibor, Euribor, Libor i sl), koja službeno kotira na finansijsko-informacijskom servisu. Fer vrijednost spot transakcije na dan vrednovanja, utvrđuje se izračunom razlike između ugovorenog kursa i srednjeg kursa CBBIH na dan vrednovanja imovine Fonda.

Transakcije prodaje vrijednosnih papira, te ponovna kupovina istih na utvrđeni dan u budućnosti (pasivni repo) vrednuju se od datuma poravnanja tako da se instrument koji je predmet transakcije u aktivni fonda i dalje vrednuje u skladu sa pravilima za tu vrstu instrumenta, dok se obaveza za primljena novčana sredstva u pasivi, vrednuje obračunom pasivnih kamata. Transakcije kupovine vrijednosnih papira, te ponovna prodaja istih na utvrđeni datum u budućnosti (aktivni repo), vrednuju se od datuma poravnanja kao depozit do dospijeca, dnevnim obračunom kamata.

2.17 Iskazivanje obaveza

Obaveza predstavlja sadašnju obavezu Fonda proizašlu iz prošlih transakcija za čije se podmirenje očekuje odliv resursa (glavnice i ekonomskih koristi vjerovnika) u budućnosti. Obaveze se klasificiraju kao:

- finansijske obaveze – obaveze iz osnova ulaganja fonda:
- ostale obaveze – obaveze po osnovu troškova poslovanja fonda.

Finansijske obaveze predstavljaju svaku vrstu obaveza koje za Fond proizlaze iz dogovorene transakcije finansijskim instrumentom, a kojim je dogovorena predaja novca ili druge finansijske imovine ili razmjena finansijskih instrumenata po uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Finansijske obaveze proizašle iz derivativnih finansijskih instrumenata evidentiraju se po fer vrijednosti. Finansijske obaveze proizašle iz kupovine dijela finansijske imovine priznaju se na datum bilansa po trošku koji je fer vrijednost primljene naknade. Transakcijski troškovi se uključuju u početno mjerenje takve finansijske obaveze. Naknadno mjerenje obavlja se po amortizacijskom trošku. Za finansijske obaveze s kratkoročnim dospijecom bez utvrđene kamatne stope uobičajeno se mjere prema iznosu troška koji je fer vrijednost primljene naknade. Ostale obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po nominalnoj vrijednosti koja proizlazi iz poslovne transakcije, utemeljene na ugovoru i/ili drugoj vjerodostojnoj ispravi o nastanku obaveze. Ako se za obaveze u domaćoj valuti ugovori neki od načina revalorizacije (valutna klauzula, stopa rasta cijena itd), obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po revaloriziranoj vrijednosti. Obaveze se podmiruju u rokovima i na način određen ugovorom. Obaveza se isključuje iz bilansa kada je ispunjena, otkazana ili zastarjela.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

3. POSLOVNI PRIHODI

	2017. KM 000	2016. KM 000
Realizovani prihod od prodaje ulaganja	120	54
Prihodi od kamata na obveznice	48	39
Prihodi od dividende	10	10
Prihodi od kamata na depozite	3	5
Ostalo	8	-
Ukupno:	189	108

4. POSLOVNI RASHODI

	2017. KM 000	2016. KM 000
Naknada Društvu za upravljanje	96	68
Negativne kursne razlike	81	7
Naknada Banci depozitaru	18	15
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	6	4
Rashodi za troškove revizije	5	5
Rashodi za naknadu Komisiji za vrijednosne papire	3	2
Ostalo	3	2
Ukupno:	212	103

5. NEREALIZOVANI DOBICI

	2017. KM 000	2016. KM 000
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	620	961
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(540)	(880)
Podzbir	80	81
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio do dospijeća	-	3
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio do dospijeća	-	(2)
Podzbir	-	1
Neto kursne razlike po osnovu ulaganja u portfolio po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(1)	13
Podzbir	(1)	13
Ukupno:	79	95

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

6. NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI

	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Transakcijski račun u banci	954	77
Ukupno:	954	77

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	Dospijeće	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Ulaganja u otvorene fondove u inostranstvu			
IBCH	-	632	-
DAXEX GY	-	305	-
SPDR S&P 500 ETF Trust	-	-	370
iShares MSCI EAFE ETF	-	-	108
Ukupno ulaganja u otvorene fondove		937	478
Obveznice			
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.6.2023.	364	142
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	24.12.2025.	310	-
Državne obveznice Republike Srbije	23.2.2022.	254	-
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.10.2023.	227	158
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2020.	192	172
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2023.	168	37
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2021.	166	151
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	15.6.2024.	162	-
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	22.8.2021.	139	-
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2022.	126	103
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2019.	120	120
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	30.7.2018.	73	118
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	15.9.2019.	54	81
Ukupno ulaganja u obveznice		2.355	1.082
Ukupno:		3.292	1.560

Na dan finansijskih izvještaja Društvo je za potrebe Fonda napravilo procjenu fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Za potrebe mjerenja fer vrijednosti ulaganja u otvorene fondove u inostranstvu i ulaganja u obveznice FBiH, Republike Srpske, te Republike Srbije, Društvo koristi metod vrednovanja po dnevnoj objavljenoj cijeni udjela pojedinačnog fonda ili obveznice u koju se ulaže. Prema tome, Društvo se za mjerenje fer vrijednosti ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha koristi ulaznim podacima hijerarhije prvog nivoa inputa za određivanje fer vrijednosti, u skladu sa propisom MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti“.

8. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	Dospijeće	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Državne obveznice Republike Srbije	25.3.2020.	165	158
Ukupno:		165	158

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

8. FINANSIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

Na dan finansijskih izvještaja Društvo je za potrebe Fonda napravilo procjenu fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju. Za potrebe mjerenja fer vrijednosti ulaganja u državne obveznice Republike Srbije, Društvo koristi cijene na zvaničnom tržištu, ukoliko je bilo trgovine u periodu od 90 dana, u suprotnom se koristi metod obračuna prinosa do dospeljeća.

Prema tome, Društvo se koristi ulaznim podacima hijerarhije prvog i drugog nivoa inputa za određivanje fer vrijednosti, u skladu sa propisom MSFI 13 "Mjerenje fer vrijednosti".

9. FINANSIJSKA IMOVINA U POSJEDU DO DOSPIJEĆA

	Kamatna stopa	Dospijeće	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Depoziti				
Sberbank BH d.d. Sarajevo	0,51%	24.1.2018.	493	273
Sparkasse Bank d.d. BiH	0,30%	7.2.2018.	280	-
ZiraatBank BH d.d. Sarajevo	0,90%	27.1.2017.	-	250
Ukupno depoziti			773	523
Obveznice				
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	2,50%	5.9.2017.	-	78
Promjena fer vrijednosti			-	2
Ukupno vrijednosni papiri klasifikovani kao imovina držana do dospijeća			-	80
Ukupno:			773	603

Fond je pri vrijednovanju depozita i vrijednosnih papira klasifikovanih kao imovina držana do dospeljeća postupio u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, u smislu da je za potrebe realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju sa imovinom klasificiranom u kategoriju imovina u posjedu do dospeljeća, napravljen poseban izračun efektivne kamatne stope, te se pripis ovako obračunate kamate (amortizacijskog troška) na dnevnoj osnovi pripisuje u korist bilansa uspjeha. Napominjemo da je u cilju realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju nabavke iste klase vrijednosnih papira napravljen poseban obračun efektivne kamatne stope s obzirom na činjenicu da prilikom nabavke vrijednosnog papira tržišna cijena vrijednosnog papira može varirati, a utiče na izračun efektivne kamatne stope i vrijednost amortizovanog troška.

10. OSTALA POTRAŽIVANJA

	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Potraživanja za obračunatu, nenaplaćenu kamatu perioda	76	17
Ukupno:	76	17

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
 "RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
 NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
 ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

11. NETO IMOVINA FONDA

Neto vrijednosti imovine Fonda na dan 31.12.2017. i 31.12.2016. godine može se prikazati kako slijedi:

	(%) učešća	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	62,59	3.292	1.560
Novčana sredstva	18,14	954	77
Finansijska imovina u posjedu do dospelja	14,69	773	603
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3,14	165	158
Ostala potraživanja	1,44	76	17
Podzbir	100,00	5.260	2.415
Ostale obaveze	100,00	(27)	(12)
Podzbir	100,00	(27)	(12)
Ukupno:		5.233	2.403

Prosječna neto vrijednost imovine Fonda i prosječna neto vrijednosti imovine po udjelu može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2017. KM	31.12.2016. KM
Prosječna neto vrijednost imovine	3.861.960,91	2.709.307,11
Prosječan broj udjela u opticaju	30.968,5708	22.598,4658
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	124,6393	120,1963
Broj udjela na početku perioda	19.278,7798	22.264,8572
Broj udjela na kraju perioda	41.482,6495	19.278,7798
Cijena udjela na početku perioda	124,6425	120,7667
Cijena udjela na kraju perioda	126,1482	124,6425

U skladu sa Pravilnikom o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda, neto vrijednost imovine po udjelu otvorenog investicijskog fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem udjela Fonda. Neto vrijednost imovine Fonda se računa na bazi Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda koji je u primjeni od 1. jula 2009. godine. Obračun je vršilo Društvo za upravljanje, a kontrolu obračuna banka depozitar – Sberbank BH d.d. Sarajevo. Na bazi provjera obračuna neto vrijednosti na određene datume, mišljenja smo da je obračun neto vrijednosti imovine urađen u skladu sa važećim propisima.

12. OBAVEZE PO OSNOVU TEKUĆEG POSLOVANJA

	31.12.2017. KM 000	31.12.2016. KM 000
Obaveze po osnovu upravljačke provizije	10	5
Obaveza za izdavanje udjela	6	-
Obaveze prema društvu za reviziju	5	5
Obaveze za izlaznu naknadu	4	-
Obaveze prema depozitaru	2	2
Ukupno:	27	12

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

13. USAGLAŠENOST SA ZAKONSKOM REGULATIVOM

Zakonska ograničenja ulaganja u Fond i ulaganja Fonda propisana su Zakonom o investicijskim fondovima (Službene novine Federacije BiH broj 85/08).

Prema članu 88. Zakona o investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu Zakon), vrijednost imovine investicijskog fonda sa javnom ponudom ne može pasti ispod 1.000.000 KM tokom tri uzastopna kalendarska mjeseca, a ako se to dogodi fond mora biti likvidiran. U skladu sa obavljenim revizorskim procedurama i uvidom u finansijske izvještaje vidljivo je da je Fond zadovoljio potrebni uslov iz Zakona vezan za minimalnu vrijednost imovine Fonda.

Nadalje u skladu sa članom 90. Zakona propisane su naknade koje se naplaćuju klijentima, te način obračuna neto naknade. U skladu sa obavljenim revizorskim procedurama utvrđeno je da obračun naknade nije odstupio od one propisane Zakonom.

U skladu sa članom 91, 92. i 93. Zakona definisane su vrste troškova koje se mogu knjižiti na teret Fonda, kao i zahtjev da isti moraju biti navedeni u prospektu i statutu, te da pokazatelj ukupnih troškova ne smije prelaziti 3,5% prosječne godišnje neto vrijednosti imovine Fonda. Provjerili smo izračun pokazatelja ukupnih troškova, te utvrdili da isti ne prelazi propisom ograničeni iznos.

Nadalje, u skladu sa članom 97. Zakona, ulaganje imovine otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom podliježe sljedećim ograničenjima:

- najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, osim za vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca kojim se trguje na berzi ili na drugom uređenom javnom tržištu, pod uvjetom da je takvo ulaganje predviđeno prospektom i statutom Fonda, te u slučaju novoemitiranih prenosivih vrijednosnih papira;
- najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, pod uvjetom da ako je vrijednost prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca jednog emitenta koji čine imovinu Fonda veća od 5% neto vrijednosti imovine Fonda, zbir vrijednosti tih ulaganja za sve takve emitente ne može preći 40% neto vrijednosti imovine Fonda, osim u slučajevima u kojim je emitent ili za koje garantuje Federacija, Republika Srpska, država članica ili jedinica lokalne uprave države članice, država koja nije članica Evropske unije ili međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica, može se ulagati bez ograničenja pod uvjetom da:
 - o u prospektu, statutu i promotivnim materijalima fonda budu jasno navedene države, jedinice lokalne uprave ili međunarodne organizacije u čije se vrijednosne papire i instrumente tržišta novca može ulagati više od 35% neto vrijednosti imovine fonda;
 - o imovina fonda sastoji se od najmanje šest različitih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca, i
 - o vrijednost niti jednog pojedinačnog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca iz tačke b) alineja 1) ovog stava ne prelazi 30% neto vrijednosti imovine fonda;
- najviše 25% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u obveznice koje odobri Komisija, a koje emitiraju banke registrirane u Federaciji, Republici Srpskoj ili državi članici koje su na osnovu nekog zakona ili propisa predmet posebnog javnog nadzora s ciljem zaštite investitora u te obveznice. Sredstva prikupljena emisijom takvih obveznica moraju biti uložena, u skladu sa zakonom, u imovinu koja će do dospeljeća obveznica omogućiti ispunjenje obaveza koje proizlaze iz obveznica i koja bi u slučaju nesolventnosti emitenta prioritarno poslužila za povrat glavnice i kamata iz tih obveznica. Ako je više od 5% neto vrijednosti imovine fonda uloženo u takve obveznice jednog emitenta, ukupna vrijednost tih ulaganja koja čine više od 5% netovrijednosti imovine fonda ne može preći 80% neto vrijednosti imovine fonda,

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

13. USAGLAŠENOST SA ZAKONSKOM REGULATIVOM (NASTAVAK)

- najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji su emitenti lica koja čine grupu povezanih društava u smislu ovog Zakona i zakona kojim se regulira emisija i promet vrijednosnih papira,
- najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može se položiti kao depozit u istu ovlaštenu banku u Bosni i Hercegovini ili državi članici, ili nekoj drugoj državi, pod uvjetom da podliježu nadzoru i ograničenjima koje će Komisija u smislu sigurnosti investitora smatrati najmanje jednakim onim u Federaciji, koji dospijevaju u roku koji ne može biti duži od godinu dana i koji se mogu u svakom trenutku razročiti,
- najviše 20% neto vrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u udjele ili dionice jednog investicijskog Fonda, uz uvjet da najviše 30% netovrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u fondove iz člana 96. stav 1, tačka c, osim za fondove osnovane na osnovu odobrenja nadležnog tijela države članice, koji posluju u skladu sa odredbama ovog Zakona koje uređuju poslovanje otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom ne može biti vlasnik:

- više od 10% dionica sa pravom glasa jednog emitenta,
- više od 10% dionica bez prava glasa jednog emitenta,
- 10% dužničkih vrijednosnih papira emitiranih od jednog emitenta,
- 25% udjela pojedinog investicijskog fonda,
- 10% instrumenata tržišta novca jednog emitenta uz izuzetak da se ograničenja iz ovog stava ne primjenjuju na dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji su emitenti Federacija, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, jedinica lokalne samouprave Federacije, Republike Srpske, država članica, jedinica lokalne uprave države članice, države koja nije članica Evropske unije, međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica.

Fond nije ulagao u finansijske derivate, prenosive vrijednosne papire niti instrumente tržišta novca drugih organiziranih tržišta (OTC).

Uvidom u računovodstvenu i drugu relevantnu dokumentaciju utvrdili smo da je portfolio ulaganja Fonda usaglašen sa prethodno navedenom zakonskom regulativom, Prospektom i Statutom Fonda. U slučaju prekoračenja ograničenja ulaganja iz ovog člana kao posljedice kretanja cijena na tržištu, društvo za upravljanje, u nastojanju da sačuva interese vlasnika udjela, dužno je uskladiti ulaganja fonda u što je moguće kraćem vremenskom roku nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

14. STANJE I DJELOVANJE INTERNIH KONTROLA

Način funkcionisanja sistema internih kontrola definisan je „Pravilnikom o internoj kontroli“ usvojenim od strane Nadzornog odbora dana 22. novembra 2011. godine broj 23/11, odnosno verzija V.1.0. od 27. marta 2013. godine, te „Priručnikom sistema interne kontrole“, verzija V.1.1. usvojenim od strane Uprave dana 11. jula 2017. godine. Navedenim dokumentima su utvrđeni osnovni principi organizacije i rada interne kontrole poslovanja Društva, odgovornosti i ovlaštenja, kao i izvještavanje nadležnih organa Društva u postupku interne kontrole. Interna kontrola, odnosno poslovi interne kontrole obavljaju se u okviru jedinice za nadzor i analizu. Jedinica za nadzor i analizu zadužena je za uspostavljanje sistema za praćenje rizika, kontrolu poslovanja u ime i za račun Društva, odnosno kontrolu poslovanja koje se odvija u ime i za račun investicijskih fondova pod upravljanjem, te za izradu stručnih analiza i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

14. STANJE I DJELOVANJE INTERNIH KONTROLA (NASTAVAK)

U skladu sa prethodno definisanim sistemom interne kontrole Društvo je za poslovanje Fonda definisalo kontrolne procese koji mogu biti prezentirani kako slijedi:

- Kontrola registra vlasnika udjela i dokumentacije;
- Kontrola dokumentacije za identifikaciju ulagatelja;
- Kontrola zahtjeva za kupovinu i prodaju udjela;
- Kontrola trgovanja;
- Praćenje pozicija i kontrola ograničenja ulaganja;
- Prekoračenja ograničenja ulaganja;
- Praćenje rizika i mjerenje uspješnosti;
- Mjesečno izvještavanje o djelovanju sistema internih kontrola;
- Praćenje tržišnih, kreditnih i operativnih rizika koji proizlaze iz poslovanja Društva.

Organizacija Društva definisana je „Pravilnikom o organizaciji radnih mjesta“ usvojenim od strane Nadzornog odbora broj 2084/17 od dana 20. decembra 2017. godine, kojom je prestao da važi raniji Pravilnik od juna 2017. godine, te „Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta“ usvojenim od strane Nadzornog odbora broj 2150/17 od dana 29. decembra 2017. godine, kojom je prestao da važi raniji Pravilnik od augusta 2017. godine. Društvo za upravljanje kao subjekt koji upravlja Fondom ima zaposlenih sedam osoba, na funkcijama: direktor Društva, izvršni direktor, specijalista za interne kontrole i upravljanje rizicima, portfolio menadžer, saradnik za upravljanje portfolijom i prodajom, i viši saradnik za administraciju imovine i registra udjeličara, te saradnik za praćenje usklađenosti poslovanja Društva.

Društvo za upravljanje organizovano je u sljedeće organizacione jedinice:

- Uprava;
- Operativna jedinica (front office);
- Jedinica za nadzor i analizu (middle office);
- Jedinica za podršku (back office);
- Jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja Društva.

Direktor i Izvršni direktor direktno odgovaraju i podnose izvještaje o radu Nadzornom odboru Društva, koji je sastavljen od 3 člana i to:

Mirha Hasanbegović	Predsjednik
Peter Žilinek	Član od 30. oktobra 2017. godine
Barbora Valkova	Član do 30. oktobra 2017. godine
Karlheinz Dobnigg	Član

Operativna jedinica (front office) zadužena je za upravljanje imovinom Fonda, pripremu i provođenje transakcija vrijednosnim papirima u ime i za račun Fonda, izradu i ažuriranje analiza vrijednosnih papira iz portfolija Fonda, te izradu analiza tržišta kapitala.

Jedinica za nadzor i analizu (middle office) zadužena je za mjerenje rizika i uspješnosti, kontrolu transakcija, investicionih ograničenja i utvrđivanja vrijednosti imovine, mjere i postupke u cilju zaštite portfolija, te postavljanje i praćenje limita, te izvještavanje u slučajevima prekoračenja.

Jedinica za podršku (back office) odgovorna je za poslove poravnanja, računovodstveno praćenje i vrednovanje imovine Fonda, dnevno izvještavanje i usklađivanje stanja sa ostalim jedinicama.

Jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja Društva je odgovorna za praćenje zakonskih propisa, pripremu uputstava i procedura, komunikaciju sa regulatorima, savjetovanje i edukaciju uposlenika i rukovodstva, prevenciju mogućih zloupotreba i usklađivanje pravilnika sa propisima.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

14. STANJE I DJELOVANJE INTERNIH KONTROLA (NASTAVAK)

Prema našem mišljenju, uspostavljena organizacijska struktura, raspored radnih mjesta i uspostavljene procedure u postupku donošenja odluka, odobravanja transakcija i odlaganja dokumentacije, a za postojeći obim portfolija i nivo aktivnosti, predstavljaju optimalnu osnovu za zakonito poslovanje u skladu sa propisima koji regulišu tržište kapitala.

15. POVEZANE PRAVNE OSOBE

U skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima i Međunarodnim računovodstvenim standardom 24: „Objavlivanje povezanih strana“, povezana lica Fonda su:

Povezano lice	Osnov povezanosti
Raiffeisen Bank d.d. BiH i članice Raiffeisen Grupe	Ugovor o obavljanju brokerskih poslova broj 21/12 od 17. januara 2012. godine Ugovor o poslovnoj saradnji/Prodaje i otkupa udjela otvorenih investicionih fondova (Ovi troškovi ne obračunavaju se na teret Fonda)
Sberbank BH d.d. Sarajevo Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo	Ugovor o obavljanju poslova depozitara broj 680/12 od dana 11. septembra 2012. godine. Ugovor o obavljanju revizije finansijskih izvještaja broj - 788/A/17-3857 od 23. juna 2017. godine Dozvola izdata od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH broj 05/3-19-11/13 od 10. januara 2013. godine
Lejla Baljević Ramović	Direktor Društva za upravljanje
Alma Sarić	Izvršni direktor Društva za upravljanje
Mirha Hasanbegović	Predsjednik Nadzornog odbora
Barbora Valkova	Član Nadzornog odbora do 30. oktobra 2017. godine
Peter Žilinek	Član Nadzornog odbora od 30. oktobra 2017. godine
Karlheinz Dobbng	Član Nadzornog odbora

Transakcije sa povezanim strana mogu se prikazati kako slijedi:

a. DUF „Raiffeisen invest“

Iznos naknade Društvu za upravljanje po osnovu upravljačke provizije za period 01.01.-31.12.2017. godine iznosio je 96 hiljada KM (2016. - 68 hiljada KM), a stanje neizmirene obaveze prema DUF-u na dan 31. decembra 2017. godine iznosilo je 10 hiljada KM (2016. – 5 hiljada KM).

b. Sberbank BH d.d. Sarajevo

Na ime svojih troškova Banka depozitar je preko Društva za upravljanje fakturisala iznos od 18 hiljada KM (2016. – 15 hiljada KM), a stanje neizmirene obaveze prema Banci na dan 31. decembra 2017. godine iznosi 2 hiljade KM (2016. – 2 hiljade KM).

c. Društvo za reviziju Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo

Društvo Baker Tilly Re Opinion d.o.o. Sarajevo je za reviziju 2017. godine fakturisalo iznos od 5 hiljada KM, koje nisu isplaćene do dana 31. decembra 2017. godine, te su evidentirane na stanju obaveze u istom iznosu.

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

15. POVEZANE PRAVNE OSOBE (NASTAVAK)

d. Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka

Na ime brokerskih usluga Raiffeisen Capital a.d. je fakturisao iznos od 2 hiljade KM (2016. – 1 hiljada KM).

e. Raiffeisenbank Austria d.d.

Na ime brokerskih usluga Raiffeisenbank Austria d.d. je fakturisao iznos od 1 hiljade KM.

f. Transakcije sa fizičkim licima povezanim sa Fondom

U toku 2017. godine nije bilo transakcija sa povezanim fizičkim licima.

16. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA

Zakon o investicijskim fondovima propisao je obavezu objavljivanja određenih informacija o poslovanju Društva. Društvo redovno sačinjava tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o poslovanju Fonda. Finansijski izvještaji su dostupni na web stranici Društva <http://www.raiffeiseninvest.ba/>.

Sve objavljene informacije sadrže podatke koji su propisani zakonskim aktima i aktima Komisije za vrijednosne papire FBiH.

a) Izvještaj o vrijednosti i cijeni udjela Fonda

Udjel Fonda	Godina	
	2017.	2016.
Najniža vrijednost	2.366.016	2.217.259
Najviša vrijednost	5.233.234	3.257.074
Najniža cijena	122,70	115,09
Najviša cijena	126,22	125,03

b) Izvještaj o uporednim podacima za neto vrijednost imovine, neto vrijednost imovine po udjelu, pokazatelj ukupnih troškova i raspodjele prihoda, tj. dobiti, po dionici tokom godine

Pokazatelj	Godina		
	2017.	2016.	2015.
Prosječna neto vrijednost imovine	3.861.960,91	2.709.307,11	2.413.488,72
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	124,6393	120,1963	117,1809
Pokazatelj ukupnih troškova (%)	3,19	3,35	3,37
Dividenda po dionici	-	-	-

**OTVORENI INVESTICIJSKI FOND SA JAVNOM PONUDOM
"RAIFFEISEN BALANCE" SARAJEVO
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017.**

16. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA (NASTAVAK)

c) Izvještaj o berzanskim posrednicima sa kojima je obavljeno minimalno 10% transakcija

	RaiffeisenBank Austria d.d.	Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka
Ukupna vrijednost svih transakcija obavljenih putem berzanskog posrednika iskazana kao procenat svih obavljenih transakcija tokom godine	57,10%	30,97%
Provizija plaćena berzanskom posredniku izražena kao procenat ukupne vrijednosti obavljenih transakcija putem tog berzanskog posrednika	0,03%	0,07%

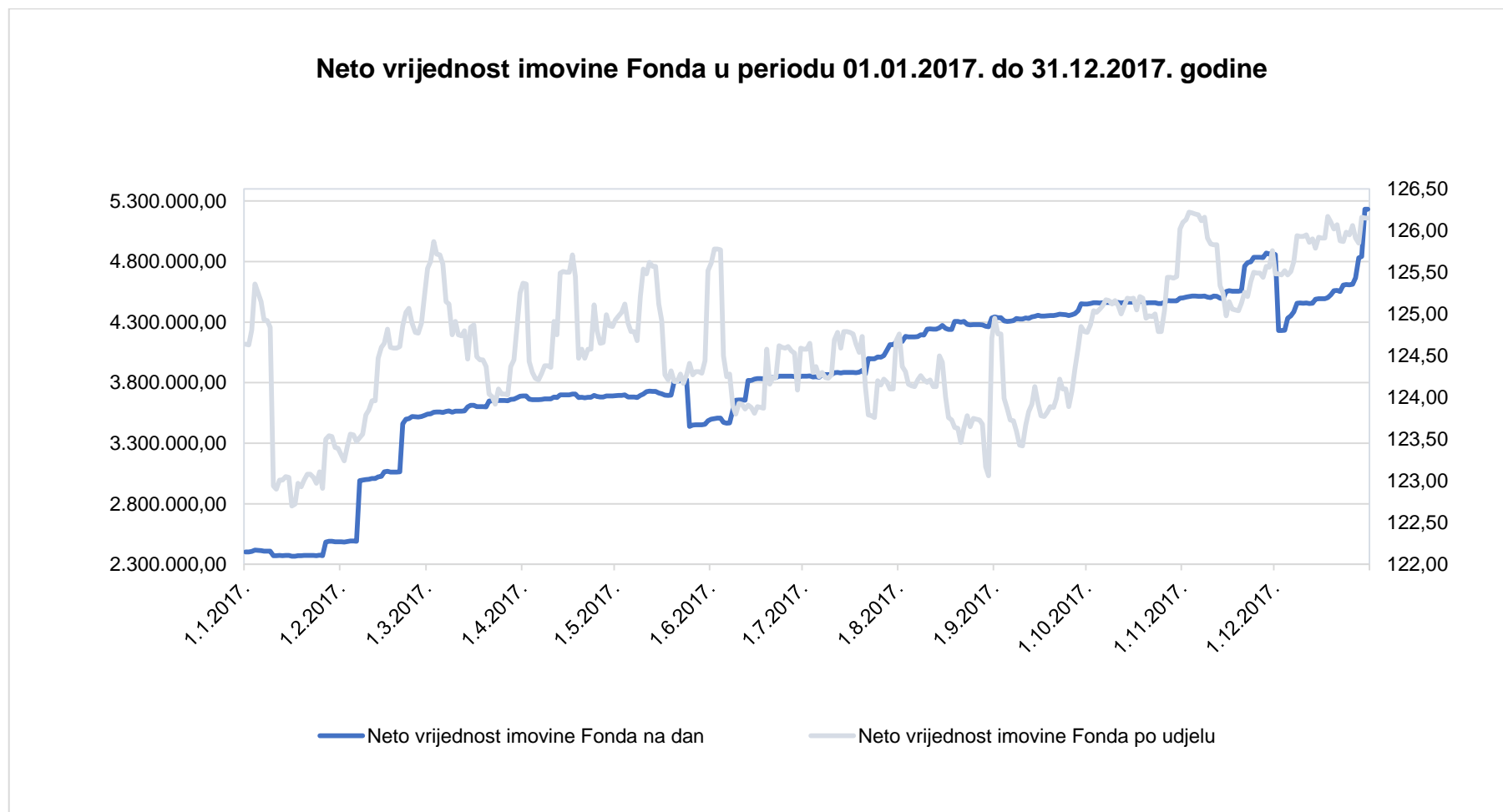
17. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Potpisali za i u ime Uprave „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo dana 16. januara 2018. godine.

Lejla Baljević Ramović, Direktor

Alma Sarić, Izvršni direktor

Prilog 1. Pregled kretanja neto vrijednosti imovine Fonda

Prilog 2.1 Opći podaci o investicijskom fondu

Opis	Sadržaj
1. Informacije o identitetu Fonda	
punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta:	Raiffeisen BALANCE otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom, Sarajevo, Zmaja od Bosne bb
broj telefona i telefaksa:	telefon: +387 33 728 600 fax:
e-mail adresu:	Raiffeisen.Balance@rbb-sarajevo.raiffeisen.at
web:	http://raiffeiseninvest.ba/
registarski broj Fonda u registru kod Komisije:	JP-M-032-08
ime i prezime direktora Fonda;	n/a
ime i prezime predsjednika i članova nadzornog odbora Fonda;	n/a
ime i prezime članova odbora za reviziju;	n/a
firmu i sjedište vanjskog revizora;	Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.	SBERBANK BH DD BIH, Fra Anđela Zvizdovića br1, Sarajevo
2. Informacije o Društvu koje upravlja Fondom:	
punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta:	Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima doo Sarajevo, Zmaja od Bosne bb
broj telefona i telefaksa:	telefon: +387 33 728 600 fax:
e-mail adresu:	
web:	http://raiffeiseninvest.ba/
broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola za osnivanje Društva	br. 05/1-19-283-1/11, 18.08.2011
broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola Društvu za upravljanje Fondom:	05-3-19-11/13 od 10.01.2013
imena i prezimena članova uprave Društva:	Lejla Baljević Ramović Direktor i Alma Sarić Izvršni direktor
imena i prezimena predsjednika i članova nadzornog odbora Društva;	Mirha Hasanbegović, Karheinz Dobnigg, Peter Žilinek
imena i prezimena članova odbora za reviziju;	n/a
firmu i sjedište vanjskog revizora;	Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.	SBERBANK BH DD BIH, Fra Anđela Zvizdovića br1, Sarajevo

Prilog 2.2 Izvještaj o portfoliju investicijskog fonda

R. br	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Razlog prekoračenja i rok za usaglašavanje
1	2	3	4	5	6 (5/4*100)	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	14
Ulaganja u depozite u F BiH													
1	SBERBANK BH DD BIH		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	492.510,00	9,41%		0,00%		
2	SPARKASSE BANK DD BIH		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	280.000,00	5,35%		0,00%		
Ukupno u F BiH								772.510,00	14,76%		0,00%	0,00	
Ukupno u depozite								772.510,00	14,76%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u F BiH													
1	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1C	34.986.086,00	173.473,00	0,50%	98,31	95,72	166.048,36	3,17%	Trgovački	0,00%		
2	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1A	45.747.789,00	120.151,00	0,26%	99,90	99,50	119.550,25	2,28%	Trgovački	0,00%		
3	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1B	39.807.147,00	194.366,00	0,49%	98,35	99,00	192.422,34	3,68%	Trgovački	0,00%		
4	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1E	35.138.540,00	171.923,00	0,49%	95,57	97,50	167.624,93	3,20%	Trgovački	0,00%		
5	FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1D	34.986.086,00	132.808,00	0,38%	91,69	94,63	125.675,55	2,40%	Trgovački	0,00%		
Ukupno u F BiH								771.321,41	14,73%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u inostranstvu													
1	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB17150	98.420.000,00	125.000,00	0,13%	193,87	203,25	254.067,21	4,86%	Trgovački	0,00%		
2	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB15107	82.950.000,00	78.000,00	0,09%	189,50	211,30	164.810,99	3,15%	Raspoloživ za prodaju	0,00%		
Ukupno u inostranstvu								418.878,19	8,01%		0,00%	0,00	

Prilog 2.2 Izvještaj o portfoliju investicijskog fonda (nastavak)

R. br	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Razlog prekoračenja i rok za usaglašavanje
1	2	3	4	5	6 (5/4*100)	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	14
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u R Srpskoj													
1	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-G	21.818.286,00	425.221,00	1,95%	70,96	90,10	306.499,30	5,86%	Trgovački	0,00%		
2	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-G	21.818.286,00	5.200,00	0,02%	72,08	90,10	3.748,16	0,07%	Trgovački	0,00%		
3	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-D	35.996.199,00	252.870,00	0,70%	63,78	91,50	161.963,24	3,10%	Trgovački	0,00%		
4	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-G	33.870.590,00	175.455,00	0,52%	77,94	99,10	139.101,00	2,66%	Trgovački	0,00%		
5	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-C	80.545.470,00	406.007,00	0,50%	52,25	93,00	226.551,91	4,33%	Trgovački	0,00%		
6	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-F	52.555.224,00	136.895,00	0,26%	39,44	99,50	54.484,21	1,04%	Trgovački	0,00%		
7	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-A	40.764.772,00	653.055,00	1,60%	54,64	93,00	364.404,30	6,96%	Trgovački	0,00%		
8	Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-E	66.287.275,00	363.791,00	0,55%	19,84	99,90	72.685,37	1,39%	Trgovački	0,00%		
Ukupno u R Srpskoj								1.329.437,48	25,41%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u inostranstvu													
1	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB17150	98.420.000,00	125.000,00	0,13%	193,87	203,25	254.067,21	4,86%	Trgovački	0,00%		
2	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB15107	82.950.000,00	78.000,00	0,09%	189,50	211,30	164.810,99	3,15%	Raspoloživ za prodaju	0,00%		
Ukupno u inostranstvu								418.878,19	8,01%		0,00%	0,00	
Ukupno u obveznice								2.519.637,09	48,15%		0,00%	0,00	
Ulaganja u udjele OIF iz inostranstva													
1	iShares/USA	IBCH	23.800.000,00	6.320,00	0,03%	96,75	99,96	631.762,82	12,07%	Trgovački	0,00%		
2	iShares/USA	DAXEX GY	79.850.000,00	1.392,00	0,00%	211,00	219,46	305.493,45	5,84%	Trgovački	0,00%		
Ukupno u inostranstvu								937.256,27	17,91%		0,00%	0,00	
Ukupno u udjele OIF								937.256,27	17,91%		0,00%	0,00	
Ukupna vrijednost ulaganja fonda								4.229.403,35	80,82%		0,00%	0,00	

Prilog 2.3 Izvještaj o obračunu vrijednosti neto imovine investicijskog fonda

Datum	IMOVINA FONDA					OBAVEZE FONDA					Ukupna neto vrijednost imovine	Broj dionica/udjela fonda	NVI po dionici/udjel u fonda
	Gotovina	Ulaganja	Potraživanja	Ostalo	UKUPNO	Obaveze po osnovu ulaganja fonda	Obaveze po osnovu troškova poslovanja	obaveze prema DUF-u	Ostale	UKUPNO			
1	2	3	4	5	7	8	9	10	12	15	16 (7-15)	17	18(16/17)
31.01.2017	150.875,87	2.216.229,27	47.672,50		2.414.777,64	0,00	10.078,58	3.432,80		13.511,38	2.401.266,26	19.424,0320	123,6247
28.02.2017	483.362,99	2.632.922,01	45.401,90		3.161.686,89	69.979,69	37.637,79	2.839,95		110.457,43	3.051.229,47	24.540,7681	124,2721
31.03.2017	336.969,18	3.250.225,74	32.648,72		3.619.843,63	3.893,14	7.662,15	4.303,63		15.858,92	3.603.984,71	28.890,9931	124,7518
30.04.2017	276.505,11	3.394.546,64	22.137,80		3.693.189,54	1.812,97	4.716,23	5.024,82		11.554,02	3.681.635,52	29.494,4648	124,8246
31.05.2017	180.890,33	3.476.632,77	26.313,61		3.683.836,72	2.720,08	10.149,95	6.586,23		19.456,26	3.664.380,46	29.370,4402	124,7640
30.06.2017	133.195,58	3.584.797,95	30.634,87		3.748.628,40	2.129,41	16.271,80	4.403,57		22.804,78	3.725.823,62	29.953,0539	124,4018
31.07.2017	136.968,70	3.789.985,49	26.014,26		3.952.968,45	6.208,43	13.746,72	5.271,80		25.226,96	3.927.741,49	31.578,0269	124,3859
31.08.2017	222.621,36	4.045.472,48	23.508,47		4.291.602,31	30.171,58	13.036,69	5.539,41		48.747,68	4.242.854,63	34.224,3764	123,9754
30.09.2017	66.183,11	4.273.155,81	29.267,95		4.368.606,87	0,00	10.707,31	6.729,65		17.436,95	4.351.169,92	35.072,9365	124,0601
31.10.2017	290.759,74	4.147.691,47	79.304,18		4.517.755,39	41.697,73	6.137,47	6.370,81		54.206,01	4.463.549,38	35.671,6119	125,1289
30.11.2017	185.617,22	4.439.918,86	38.747,50		4.664.283,58	13.763,73	19.148,25	6.752,94		39.664,92	4.624.618,66	36.817,7091	125,6139
31.12.2017	404.898,54	4.236.572,40	50.043,68		4.691.514,62	3.094,42	120.842,88	10.584,04		134.521,33	4.556.993,29	36.202,8384	125,8680
Ukupno	2.868.847,74	43.488.150,88	451.695,42	0,00	46.808.694,04	175.471,17	270.135,82	67.839,65	0,00	513.446,63	46.295.247,40	371.241,2511	1.495,6712
Prosjeck	239.070,64	3.624.012,57	37.641,29	0,00	3.900.724,50	14.622,60	22.511,32	5.653,30	0,00	42.787,22	3.857.937,28	30.936,7709	124,6393

Prilog 2.4 Izvještaj o obračunu neto vrijednosti imovine po udjelu

Redni broj	Opis	Ukupna vrijednost na dan izvještavanja	Učešće u vrijednosti imovine fonda (%)
1	2		
1.	Dionice	0	0%
2.	Obveznice	1319721,45	55%
3.	Ostali vrijednosni papiri	477727,41	19,78%
4.	Depoziti i plasmani	522510	21,64%
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	76757,52	3,18%
6.	Nekretnine	0	0
7.	Ostala imovina	18077,99	0,75%
I	UKUPNA IMOVINA	2414794,37	100%
II	UKUPNE OBAVEZE	11838,82	
III=(I-II)	NETO IMOVINA	2402955,55	
IV	BROJ DIONICA/UDJELA	19278,7798	
V=(III/IV)	NETO VRIJEDNOST IMOVINE PO DIONICI/UDJELU	124,6425	

Prilog 2.5 Izvještaj o NVI po dionici/udjelu i cijeni udjela/dionice investicijskog fonda

Dionica/Udio fonda	Tekući period	Prethodni period	Raniji periodi		
			Oktober	Septembar	August
Najniža neto vrijednost imovine po dionici	125,4708	124,9755	124,7839	123,4236	123,0563
Najviša neto vrijednost imovine po dionici	126,1706	126,2160	126,0153	124,9516	124,7608
Najniža cijena	125,4708	124,9755	124,7839	123,4236	123,0563
Najviša cijena	126,1706	126,2160	126,0153	124,9516	124,7608
Prosječna cijena	125,8680	125,6139	125,1289	124,0601	123,9754

Prilog 2.6 Izvještaj o strukturi i visini troškova koji se naplaćuju na teret imovine otvorenog investicijskog fonda

Vrsta troška	Iznos (KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	96.005,68	74,01%
Naknada Registru	0,00	0,00%
Naknada depozitaru	18.178,38	14,01%
Naknada za reviziju	5.265,00	4,06%
Naknada za računovodstvo	0,00	0,00%
Naknada berzi	0,00	0,00%
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	6.425,41	4,95%
Troškovi servisiranja dioničara	0,00	0,00%
Naknade i troškovi nadzornog odbora	0,00	0,00%
Naknade i troškovi direktora fonda	0,00	0,00%
Ostali troškovi	3.838,62	2,96%
Ukupno troškovi	129.713,08	100,00%
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	3.861.960,91	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	3,19%	

Prilog 2.7 Izvještaj o transakcijama sa ulaganjima investicijskog fonda

Naziv emitenta	Simbol	Stanje na početku perioda				Transakcije tokom perioda						Stanje na kraju perioda			
		% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda	Kupovine			Prodaje			% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda
						količina	prosječna cijena	vrijednost	količina	prosječna cijena	vrijednost				
iShares/USA	DAXEX GY	0,00%	0,00	0,00	0,00%	1.392,00	214,59	293.708,57	0,00	0,00	0,00	0,00%	219,46	305.493,45	5,84%
iShares/USA	EFA US EQUITY	0,00%	107,12	108.186,28	4,50%	1.450,00	111,43	162.175,45	2.460,00	115,36	283.783,10	0,00%	0,00	0,00	0,00%
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA	FBIHK1B	0,44%	98,50	171.750,51	7,24%	20.000,00	97,00	19.400,00	0,00	0,00	0,00	0,49%	99,00	192.422,34	3,72%
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA	FBIHK1C	0,44%	98,50	151.163,54	6,37%	20.000,00	96,85	19.370,00	0,00	0,00	0,00	0,50%	95,72	166.048,36	3,21%
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA	FBIHK1D	0,32%	91,00	102.655,28	4,33%	20.000,00	95,55	19.110,00	0,00	0,00	0,00	0,38%	94,63	125.675,55	2,43%
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE-FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIJA	FBIHK1E	0,12%	90,00	37.730,70	1,59%	130.000,00	96,17	126.569,22	0,00	0,00	0,00	0,49%	97,50	167.624,93	3,24%
iShares/USA	IBCH	0,00%	0,00	0,00	0,00%	6.320,00	96,94	611.472,26	0,00	0,00	0,00	0,03%	99,96	631.762,82	12,07%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-D	0,53%	98,17	80.199,62	3,37%	0,00	0,00	0,00	817.102,00	100,00	81.710,20	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-E	0,45%	99,05	117.672,75	4,95%	66.787,00	100,00	20.036,10	660.795,00	100,00	66.079,50	0,55%	99,90	72.685,37	1,40%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-F	0,26%	98,60	80.987,08	3,40%	0,00	0,00	0,00	273.790,00	100,00	27.379,00	0,26%	99,50	54.484,21	1,05%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSDS-O-G	0,00%	0,00	0,00	0,00%	175.455,00	97,28	160.755,77	246.719,00	100,00	24.671,90	0,52%	99,10	139.101,00	2,68%
Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB17150	0,00%	0,00	0,00	0,00%	125.000,00	193,87	242.332,23	0,00	0,00	0,00	0,13%	203,25	254.067,21	4,95%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-A	0,57%	88,01	142.257,34	5,97%	512.144,00	91,23	283.148,75	90.000,00	92,24	49.809,60	1,60%	93,00	364.404,30	7,02%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-A	0,57%	88,01	142.257,34	5,97%	512.144,00	91,23	283.148,75	239.055,00	100,00	23.905,50	1,60%	93,00	364.404,30	7,02%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-C	0,33%	86,08	157.805,25	6,59%	144.126,00	88,07	89.689,90	406.007,00	100,00	40.600,70	0,50%	93,00	226.551,91	4,34%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-D	0,00%	0,00	0,00	0,00%	252.870,00	91,21	161.286,79	0,00	0,00	0,00	0,70%	91,50	161.963,24	3,12%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-G	0,00%	0,00	0,00	0,00%	430.421,00	88,56	343.207,27	425.221,00	100,00	42.522,10	1,97%	90,10	310.247,46	5,93%
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	0,00%	414,75	369.541,13	15,38%	380,00	431,08	164.476,46	1.271,00	426,87	542.548,46	0,00%	0,00	0,00	0,00%
SBERBANK BH DD BIH	depozit	0,00%	0,00	272.510,00	11,34%	8,00	0,00	912.510,00	5,00	0,00	692.510,00	0,00%	0,00	492.510,00	9,41%
SPARKASSE BANK DD BIH	depozit	0,00%	0,00	0,00	0,00%	6,00	0,00	1.670.000,00	6,00	0,00	1.390.000,00	0,00%	0,00	280.000,00	5,35%
ZIRAATBANK BH DD	depozit	0,00%	0,00	250.000,00	10,40%	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	250.000,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%

Prilog 2.8 Izvještaj o vrijednosti transakcija investicijskog fonda obavljenim putem pojedinačnog profesionalnog posrednika i iznosu obračunate naknade

Naziv berzanskog posrednika	Vrijednost transakcija	Učešće u ukupnoj vrijednosti transakcija	Iznos provizije	Učešće provizije u vrijednosti transakcija
1	2	3	4	5=4/3
RAIFFEISENBANK AUSTRIA DD	2.058.164,30	57,10%	1.097,15	0,03%
Raiffeisen Bank AD Beograd	242.332,23	6,72%	175,89	0,00%
Raiffeisen Bank d.d. BiH	187.782,78	5,21%	319,22	0,01%
Raiffeisen CAPITAL ad Banja Luka	1.116.171,67	30,97%	2.380,76	0,07%
Ukupno	3.604.450,97	100,00%	3.973,01	0,11%

Prilog 2.9 Izvještaj o finansijskim pokazateljima investicijskog fonda

R.Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
I	Vrijednost neto imovine po dionici/udjelu fonda na početku perioda		
1.	Neto imovina fonda na početku perioda	2.402.837,65	2.691.448,49
2.	Broj dionica/udjela na početku perioda	19.278,7798	22.264,8572
3.	Vrijednost dionice/udjela na početku perioda	124,6364	120,8833
II	Vrijednost neto imovine fond po dionici/udjela na kraju perioda		
1.	Neto imovina fonda na kraju perioda	5.232.962,47	2.402.955,55
2.	Broj dionica/udjela na kraju perioda	41.482,6495	19.278,7798
3.	Vrijednost dionice/udjela na kraju perioda	126,1482	124,6425
III	Finansijski pokazatelji		
1.	Odnos rashoda i prosječne neto imovine	3,36%	3,51%
2.	Odnos realizovane dobiti od ulaganja i prosječne neto imovine	3,10%	2,00%
3.	Isplaćeni iznos investitorima u toku godine		
4.	Stopa prinosa na neto imovinu fonda	1,21%	3,21%

Prilog 2.10 Izvještaj o prihodima fonda po osnovu dividende za period od 01.01.2017. do 31.12.2017.

Naziv emitenta	Simbol	Broj dionica ili % učešća	Dividenda po dionici	Ukupni prihodi
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	891	1,33	1.499,91
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.271	1,03	1.644,76
iShares/USA	EFA US EQUITY	2.460	1,06	3.196,42
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.271	1,18	1.734,69
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	1.271	1,23	1.850,06

Prilog 3 – Izvještaj Uprave Društva sa obrazloženjem poslovnih rezultata Fonda, promjena u portfoliju i planirane strategije ulaganja u nastupajućem periodu

Broj: 48/18

Datum: 16.01.2018

Predmet: Izvještaj Uprave Raiffeisen INVEST Društva za upravljanje fondovima d.o.o. Sarajevo sa obrazloženjem poslovnih rezultata, promjena u portfoliju i planirane strategije ulaganja u nastupajućem periodu za Raiffeisen BALANCE otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom

Investicijski cilj Raiffeisen BALANCE je ostvarivanje visokih prinosa na duži rok kroz ulaganje imovine Fonda pretežno u obveznice i dionice inostranih izdavatelja. Fond je trajno izložen obvezničkom i dioničkom tržištu, ulaganjem ne više od 60% neto imovine Fonda u pojedinu klasu imovine, čime je postignuta mogućnost prilagođavanja ulaganja aktuelnim tržišnim uslovima.

Prinos Fonda u 2017. godini iznosio je 1,21% (u 2016. godini je iznosio 3,21%). Na dan 31.12.2017. u strukturi fonda nema vrijednosnih papira evidentiranih u portfelju do dospjeća dok učešće niskolikvidne imovine iznosi 8,19%. Značajan negativan efekat na pad prinosa fonda u 2017. godini imao je snažan pad USD valute. Naime zbog evidentnog privrednog rasta, mjere centralnih banaka Njemačke, Francuske, Britanije i Japana dovele su do rasta kamatnih stopa i posljedično rasta interesa za čuvanje kapitala u pojedinim valutama čime se kapital vrijedan milijarde dolara prebacivao u ove valute. Posljedica je primarno bila njihovo jačanje u odnosu na američku valutu.

Mjerenje uspješnosti prinosa fonda, Društvo obavlja na način da se ostvareni godišnji prinos Fonda poredi sa dugoročnim depozitima do 36 mjeseci za Raiffeisen BANK d.d. BiH i Top 6 banaka u BiH te ulaganjima u vrijednosne papire sa dospjećem do 36 mjeseci (lokalne obveznice) i otvorenim investicionim fondovima u regionu istog ili sličnog profila rizika u istom periodu.

Na dan izvještavanja Fond je najvećim dijelom izložen obveznicama FBiH i RS te inostranim investicijskim fondovima koji pokrivaju razvijena tržišta te dodatno tržište Njemačke. Strukturu portfelja Fonda čine: obveznice 48,67%, fondovi 17,91% te novčana sredstva 33,42%. Ulaganjem u fondove, Društvo je postiglo adekvatnu diverzifikaciju u pogledu razvijenih tržišta (SAD, Japan, Velika Britanija, Francuska, Švicarska, Njemačka, Australija itd.) i industrijskih sektora (finansije, tehnologija, energija, telekomunikacije, zdravstvo itd).

U odnosu na prethodnu godinu, a usljed značajnog pada valute USD i negativnog efekta na prinos fonda, realiziran je izlazak iz pozicija ETF-ova denominiranih u USD valuti pri čemu je u obzir dodatno uzeta dalja projekcija negativnog kretanja USD valute. Restruktuiranje dioničkog dijela portfelja izvršena je u smjeru kupovine ETF-a MSCI World EUR Hedged (visoko diverzifikovan fond koji pokriva razvijena dionička tržišta, zaštićen od valutnog rizika) te ETF DAX (dioničko tržište Njemačke). Kupovina dužničkih finansijskih instrumenata je vršena u skladu sa prilivima novčanih sredstava te ponudu na tržištu, a uzimajući u obzir investicijsku strategiju fonda i pokazatelje likvidnosti.

Fond je valutno izložen kako slijedi: 73,10% KM te 26,90% EUR. Posmatrajući geografsku izloženost fonda u pogledu izdavatelja vrijednosnih papira, Fond je izložen prema tržištu Bosne i Hercegovine u iznosu od 60,79%, 26,90% prema tržištu izdavatelja SAD te preostalih 12,31% prema tržištu Srbije. U skladu sa umjerenom rizičnom strategijom ulaganja Fonda, volatilnost Fonda na dan 31.12.2017. iznosi 5,38% što Fond svrstava u klasu fonda umjerenog rizika. Fond je proteklu godinu završio sa pokazateljom modificiranog trajanja od 1,48.

U 2018. godini alokacija sredstava biće vršena u skladu sa investicijskom strategijom Fonda pri čemu je poseban izazov prilikom upravljanja alokacija sredstava prema nelikvidnom lokalnom tržištu obveznica te neatraktivnim prinosima obveznica u regiji.

Planirana dalja izloženost prema obveznicama je zadržavanje na nivou do 60% NAV (domaće i regionalne) te prema ETF-ovima do 30% (geografska pokrivenost SAD te ostalih razvijenih tržišta) odnosno preostali iznos na novčanim depozitima u cilju obezbjeđenja adekvatne likvidnosti.

I u narednoj godini ishod Brexit-a, formiranje nove katalonske, njemačke i talijanske vlade ostaju glavni izvori političke nestabilnosti u Europi, dok će s druge strane Atlantika glavni politički događaj biti izbori za američki Kongres. Nastavak pozitivnih makroekonomskih trendova u vodećim svjetskim ekonomijama očekuje se i sljedeće godine. U zavisnosti od navedenog Društvo će prilikom provedbe investicione strategije u obzir uzeti dodatno i projicirana kretanja tržišnih trendova.

Društvo će prilikom donošenja investicijskih odluka, korištenja vanjskih usluga i drugih poslova koji su od značaja za Društvo, postupati stručno, s posebnom pažnjom i u najboljem interesu investitora i fonda kojim upravlja.

Prinosi iz prošlosti imaju informativni karakter i ne predstavljaju garanciju ostvarenih prinosa u budućnosti.

Alma Sarić

Izvršni direktor

Lejla Baljević Ramović,

Direktor